

Loven vil paa den Maade vistnok, efter ikke lang Tids Forsøb, stifte særdeles Nytte uden Skade for Toldkassen. Naar jeg i Udvalget tillige har sluttet mig til Forslagets § 2, maa jeg bemærke, at jeg i Consequence af det Udvalgte har bestemt mig derfor, fordi det har forekommet mig, at den af Finantsministeren forlangte Indskrænkning af Loven til 1 October d. N. gjør, at Loven i mine Dine taber saa godt som al Betydning; thi med denne ogsaa af andre Grunde betænkelige Tidindskrænkning, bliver Loven ikke Andet end en Dyrtdslov. Dyrtden betragter jeg som den nærmeste Anledning men ikke for videre, til at Lovforslaget kommer frem i det Omfang og i den Skikkelse, det har. Fra dette Standpunct lader det sig ogsaa forsvare, at Udvalget har taget flere Artikler med end dem, der nærmest høre under Dyrtden.

Det har været min Mening, at vi kunde benytte den særegne Dyrtd, vi nu have og rimeligvis endnu i Løbet af Aaret kunne vente, til under den foreslaaede Toldtarifforandring at see, hvilken Indflydelse paa Omsætningen den frie Samsærfdel med de i Lovforslaget nævnte Forbrugsartikler kan yttre. Men, naar jeg seer hen til, at denne Lov først vil kunne komme ud, efterat vi ere komne et godt Stykke hen i Aaret, saa vilde, naar den af Finantsministeren forlangte korte Levetid for Loven skulde fastholdes, intet nogenlunde sikkert Resultat i saa Henseende kunne opnaaes; thi man vil da knap have kunnet faae Leilighed til at dømme om den nye Ordning, inden den gamle Tilstand allerede var traadt ilive igjen, og Loven vilde da efter min Mening gjøre større Skade end Gavn. Derimod troer jeg, at ved at kalde den tillive med den Bestemmelse, at den gjælder „indtil videre“, vil man vinde Tid til at lade Forholdene hos vore nærmeste Naboer faae større Indflydelse end hidtil paa vore Forbrugs- og Omsætningsforhold. Vi maae erindre, at vor Forbindelse med Skaane ad Vandveien er lettere end en stor Deel af vor Færdsel fra vort eget nærmeste Opland, naar det ikke er indensfor Kredsen af 3 til 4 Mil, eller ikke ligger ved en Hovedforbindelseslinie. Transportomkostningerne fra Skaane ere selvsølgelig paa Grund af Vandveien billigere end en lige lang Transport paa selve Sjælland,

og de Forbrugsvarer, vi ifølge Loven ville kunne faae med Toldfrihed fra Skaane, ville allerede paa Grund af de mindre Transportomkostninger blive billigere, end vi kunne vente at faae dem for hos os selv, navnlig naar de skulde komme fra Sjælland pr. Aar paa flere Miles Veie. Jeg troer derfor, at det, især hvis man paa den høitærede Finantsministeres Forlangende skulde finde sig foranlediget til at fravige enkelte af de Indførselsartikler, som ere optagne i Forslagets § 1 — hvilket jeg vilde finde ubetænkeligt, og hvilket jo vil kunne skee ved separate Afstemninger over de enkelte Artikler, hvis Saadant, som jeg formoder, er forlangt i rette Tid — vilde være meget ønskeligt, om den høitærede Finantsminister vilde gaae ind paa Lovforslaget i det Hele taget og navnlig ogsaa paa dens § 2, og betragte Loven som et Forsøg paa at faae en Tilførsel, hvorfra vi nu, vistnok hovedsagelig paa Grund af den Toldlovgivning, der ved Loven tilsigtes forandret, ere affaarne, og tillige indirecte at fremme hele Omsætningen med Nabolandet Skaane ved at kaste disse for Statskassen uvigtige Toldafgifter paa ikke uvigtige Forbrugsartikler bort. Den indirecte Indflydelse lader sig ikke beregne; men vist er det, at den ikke vil udeblive; thi een Omsætning fører stedse en anden med sig, og fremmer derved paa uberegnelig Maade, til Held for alle Parter, Forretninger og Udvikling.

Det er disse Grunde, som nærmest have ledet mig til at slutte mig til Udvalget.

Monrad: Det forekommer mig dog ikke, at det kan undgaae Høgens Opmærksomhed, at Regjeringen vil komme i en falsk Stilling, dersom derte Lovforslag usforandret bliver vedtaget. I det Dieblit det ophøies til Lov, maa der jo samtidig dermed udgaae lignende Bestemmelser for de andre Landsdele; men der er nu ikke Leilighed til at høre disses Repræsentationer med Hensyn til denne Sag; for deres Vedkommende maa der altsaa udstedes provisoriske Love. Naar dernæst de flestgigste og holsteenske Stænder traadte sammen, vilde de provisoriske Love blive dem forelagte; men ligeoverfor de Betænkeligheder, som kunde indkomme fra disse Stænderforsamlinger, vilde Regjeringen ikke staae med frie Hænder.